Raadsvoorstel

Portefeuillehouder : S. Mandemakers
Zaakdossiernummer : **ZK22.02034**
Documentnummer : **2022.08415**

Onderwerp	:	**Raadsvoorstel over jaarstukken 2021, ontwerpbegroting 2023 en meerjarenbegroting 2024-2026 Baanbrekers**
Beleidsprogramma	:	**6. Sociaal domein**

Aan de raad van de gemeente Loon op Zand,

Inleiding

De gemeenschappelijke regeling (GR) Baanbrekers is de uitvoeringsorganisatie van de Langstraatgemeenten op het terrein van Werk en Inkomen. De taken van Baanbrekers zijn te verdelen in 2 hoofdgroepen: het verstrekken van inkomensondersteuning (uitkeringen) en het bemiddelen naar of het verstrekken van werk. Het laatste vanuit zowel de Participatiewet als de Wet sociale werkvoorziening.

Het dagelijks bestuur (DB) van Baanbrekers zond de jaarstukken 2021 en de ontwerpbegroting 2023 inclusief meerjarenraming toe met het verzoek de ontwerpbegroting voor te leggen aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten Waalwijk, Loon op Zand en Heusden. De raden worden daarmee in de gelegenheid gesteld een zienswijze te geven over de ontwerpbegroting. De jaarstukken 2021 worden ter kennisname aan de raden aangeboden.

In de GR staat dat:
- Het DB van Baanbrekers vóór 15 april de voorlopige jaarstukken ter kennisname toestuurt aan de raden. De jaarstukken worden vervolgens vóór 15 juli aangeboden aan Gedeputeerde Staten.
- Het DB van Baanbrekers vóór 15 april de ontwerpbegroting toestuurt aan de raden. De raden hebben dan 8 weken de tijd om hun zienswijze over de ontwerpbegroting kenbaar te maken. De begroting moet vervolgens vóór 1 augustus worden aangeboden aan gedeputeerde staten.

Beslispunten

Wij stellen u voor:
1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2021 van Baanbrekers
2. De volgende zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026 van Baanbrekers:
   a. Bij volgende begrotingen verwachten wij dat Baanbrekers beziet hoe schommelingen in de eigen begroting kunnen worden opgevangen. Zo zal bij een verdere daling van de BUIG-middelen Baanbrekers hierop moeten anticiperen. Dit kan onder andere door te bezien hoe de daling binnen de eigen begroting kan worden opgevangen.
   Daarnaast verwachten wij dat Baanbrekers, net als wij dat als gemeente zelf continue doen, kritisch kijkt waar bezuinigd kan worden en dit in het DB en AB terugkoppelt.
   b. We zagen al dat grondstoffen steeds duurder worden en de stijgende energiekosten versterken deze verhoging. Doordat de levering van staal uit Oekraïne nagenoeg stilligt en die uit Rusland helemaal, ontstaat een tekort aan deze grondstoffen. De verwachting is dat deze prijzen exploderen. Hierdoor neemt de druk op de investeringsbegroting van de nieuwbouw

Baanbrekers fors toe.
Wij vragen daarom aan Baanbrekers om naast de risico's van de stijgende grondstof- en energieprijzen, ook de risico's van de Oekraïne-crisis mee te nemen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' en in de terugkerende risicomatrix van het DB en AB.

c. De begroting en bedragen van Baanbrekers hebben een grote invloed op onze gemeentelijke begroting, dus moeten wij als raad hier inbreng op kunnen geven. Wij verwachten van Baanbrekers dat zij in het vervolg bij de planning rekening houdt met de data van de besluitvormende raadsvergaderingen van de verschillende gemeenten en hiervoor afstemming zoekt met de griffies. Op die manier is er voldoende tijd een zienswijze in te brengen.

3. De financiële consequentie te verwerken in de Berap I 2022 en de meerjarenbegroting 2023 en verder.

Beoogd effect

We willen bereiken dat onze inwoners zo veel als mogelijk participeren in onze maatschappij, het liefst via betaald werk. Baanbrekers heeft hier een belangrijke rol in. Waar Baanbrekers deze rol (nog) niet kan vervullen, hebben wij hier als gemeente een rol in. We willen zicht hebben op het (maatschappelijk) resultaat van de dienstverlening aan onze inwoners. Baanbrekers is hierbij een efficiënte en effectieve uitvoeringsorganisatie die opereert binnen de beleids- en financiële kaders.

Argumenten

1.1 De jaarrekening geeft ons inzicht in wat Baanbrekers doet.

Het aantal uitkeringsgerechtigden in de Langstraat is in 2021 licht gedaald van 1.444 naar 1.440. Zeker gelet op de coronacrisis, waar we ook in 2021 nog volop mee te maken hadden, een knap resultaat. Voor onze gemeente was sprake een lichte stijging van 220 naar 230 uitkeringsgerechtigden.

Baanbrekers sluit 2021 af met een negatief resultaat van € 555.000,-. De jaarrekening 2021 van Baanbrekers bevat het voorstel om het negatieve resultaat ten laste van de algemene reserve te brengen. Voor verdere toelichting verwijzen wij u naar de financiële paragraaf.

2.1 De voorliggende begroting is gebaseerd op het koersdocument "Kom in Beweging" van 2018.

Deze koers voorziet niet in een plotselinge verandering van richting; er is eerder sprake van verscherping en verduidelijking als het gaat om de taken van Baanbrekers. De focus ligt op de toeleiding naar zo regulier mogelijk werk en het verstrekken van inkomensondersteuning gedurende de tijd dat werken nog niet tot de mogelijkheden behoort.

2.2 a. Bij volgende begrotingen verwachten wij dat Baanbrekers beziet hoe schommelingen in de eigen begroting kunnen worden opgevangen.

Wij zijn ons ervan bewust dat het door verschillende oorzaken nodig was de begroting begin dit jaar aan te passen. De belangrijkste oorzaken hiervoor waren de neerwaartse bijstelling van de rijksbudgetten, de hoger uitvallende personele lasten en het voorlopig lagere overschot op BUIG. Het is mogelijk en/of aannemelijk dat het overschot op BUIG ook de komende jaren verder afneemt. Voor 2023 en verder publiceerde het Rijk nog geen budgetten en ook de daadwerkelijke ontwikkeling van het uitkeringsbestand is onzeker. Daarom is het op dit moment niet in te schatten wat het structurele effect is op de BUIG.

Wij verwachten dat Baanbrekers hierop anticipeert en beziet hoe de daling binnen de eigen begroting kan worden opgevangen.
Daarnaast verwachten wij dat Baanbrekers, net als wij dat als gemeente zelf continue doen, kritisch kijkt waar bezuinigd kan worden en dit in het DB en AB terugkoppelt.

2.2 b. Wij vragen daarom aan Baanbrekers om de risico's van de Oekraïne-crisis mee te nemen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' en in de terugkerende risicomatrix van het DB en AB.
We zagen al dat grondstoffen steeds duurder worden en de stijgende energiekosten versterken deze verhoging. Doordat de levering van staal uit Oekraïne nagenoeg stilligt en die uit Rusland helemaal, ontstaat een tekort aan deze grondstoffen. De verwachting is dat deze prijzen exploderen. Hierdoor neemt de druk op de investeringsbegroting van de nieuwbouw Baanbrekers fors toe. Waar eindigt het en kunnen wij dit als gemeente wel opbrengen? Als je eenmaal begonnen bent met bouwen is het immers moeilijk besparingen door te voeren als de kosten stijgen.

In de ontwerpbegroting is een risico voor de herhuisvesting opgenomen van € 5.735.000,-. Hierin zijn de risico's van de Oekraïne-crisis niet meegenomen.
De financiële risico's die Baanbrekers loopt, worden volledig afgedekt door de deelnemende gemeenten.
Wij vragen daarom aan Baanbrekers om naast de risico's van de stijgende grondstof- en energieprijzen, ook de risico's van de Oekraïne-crisis mee te nemen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' en in de terugkerende risicomatrix van het DB en AB.

2.2 c. De begroting en bedragen van Baanbrekers hebben een grote invloed op onze gemeentelijke begroting, dus moeten wij als raad hierover inbreng kunnen geven.
Wij hebben ons dit jaar planning technisch in bochten moeten wringen om een zienswijze in te kunnen dienen. Zo konden de stukken niet in de daarvoor bedoelde besluitvormende raadsvergadering worden gehandeld en hebben wij deze naar voren gehaald. Wij verwachten van Baanbrekers dat zij in het vervolg bij de planning rekening houdt met de data van de besluitvormende raadsvergaderingen van de verschillende gemeenten en hiervoor afstemming zoekt met de griffies. Op die manier is er voldoende tijd een zienswijze in te brengen.

3.1 Door de geraamde bedragen op te nemen in onze begroting, zijn de benodigde budgetten beschikbaar.

Kanttekeningen

1.1 De jaarrekening is slechts ter kennisname.
Deze geeft u echter wel inzicht in de resultaten van Baanbrekers.

1.2 De jaarrekening is nog niet definitief.
De jaarrekening 2021 is voorlopig van aard omdat de accountantscontrole nog niet is afgerond. Baanbrekers verwacht geen bijzonderheden op dit gebied.

2.1 Wij halen de datum van aanleveren van de zienswijze niet
Met Baanbrekers is echter afgestemd dat de zienswijze later dan in de planning vermeld, mag worden aangeleverd.

3.1 De begroting van Baanbrekers heeft door de financieringssystematiek en de fluctuaties in het verloop van het aantal bijstandsgerechtigden de nodige onzekerheden in zich.
Dit brengt een verhoogd risico met zich mee op afwijkingen ten opzichte van de ramingen in de gemeentebegroting. Op basis van de bepalingen in de GR heeft Baanbrekers daarom een buffer van € 1.200.000,- in de algemene reserve om tegenvallers op te vangen.

3.2 Door de Oekraïne-crisis is het risico op toenemende kosten voor de nieuwbouw zeer groot.
Voor een toelichting hierop verwijzen wij u naar argument 2.2.b.

Financieel

<u>Jaarrekening</u>
Waar bij Berap II van Baanbrekers nog een negatief resultaat van € 709.000,- werd verwacht, is dit

€ 555.000,- geworden. Het negatieve resultaat van Baanbrekers komt met name door een bijstelling naar beneden van de rijksbudgetten. Verder leidt de krapte op de arbeidsmarkt ertoe dat continuering van de dienstverlening dure inhuur van externe krachten noodzakelijk was.

De jaarrekening 2021 van Baanbrekers bevat het voorstel om het negatieve resultaat ten laste van de algemene reserve te brengen. Deze krimpt daardoor van € 1.200.000,- naar € 645.000,-. Na de definitieve vaststelling van de stukken door het algemeen bestuur (AB) in de vergadering van 30 mei a.s. vindt hierover definitieve besluitvorming plaats.
Na besluitvorming krijgen wij als gemeente over 2021 afgerond € 1.200,- teruggestort.

Het resultaat is voorlopig van aard omdat de accountantscontrole nog loopt.

Ontwerpbegroting 2023 en meerjarenbegroting 2024 - 2026
De voorliggende ontwerpbegroting gaat in financiële zin uit van de bestaande bedrijfsvoering. De budgetten zijn geactualiseerd op basis van externe ontwikkelingen. Ontwikkelingen in de arbeidsmarkt en nieuwe berichtgeving over rijksbudgetten zijn hier het meest van belang.

Met de verwerking van het negatief jaarrekeningresultaat daalt de algemene reserve met € 555.000,- dalen tot € 645.000,-. In de ontwerpbegroting 2023 vult Baanbrekers deze weer aan tot € 1.200.000,-.

Op basis van de afgesproken verdeelsleutel in de huidige GR ziet het meerjarenverloop 2023-2026 voor de deelnemende gemeenten er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	**Begroting 2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Heusden	3.372	3.690	3.591	3.654	3.570
Loon op Zand	1.761	1.925	1.873	1.906	1.863
Waalwijk	3.657	3.997	3.889	3.957	3.867
Totaal	**8.789**	**9.613**	**9.354**	**9.517**	**9.300**

Deze bijdragen zijn hoger dan wij in onze eigen begroting hebben opgenomen en deze dient dus naar boven te worden bijgesteld. De belangrijkste oorzaken voor de stijging zijn de neerwaartse bijstelling van de rijksbudgetten, de hoger uitvallende personele lasten en het voorlopig lagere overschot op BUIG. Over deze stijging heeft u als raad in Februari een raadsinformatiebrief ontvangen (zie blijlage).

We stellen voor de financiële consequentie verwerken in de Berap I 2022 en de meerjarenbegroting 2023 en verder en als volgt bij te ramen:

Bedragen x € 1.000	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
	585	683	613	631	588

Voortgang
De bijgevoegde stukken zijn door Baanbrekers zowel ambtelijk als bestuurlijk afgestemd.
De ontwerpbegroting en zienswijzen liggen ter definitieve vaststelling op 24 juni aan het DB en op 4 juli aan het AB voor.
Na besluitvorming zorgt Baanbrekers voor tijdige aanlevering aan Gedeputeerde Staten van zowel de jaarrekening 2021 als de begroting 2023.

Communicatie
De communicatie over de jaarstukken en begroting is in handen van Baanbrekers

Bijlagen

MyCorsadoc.nr. 2022.09132	Jaarstukken Baanbrekers 2021
MyCorsadoc.nr. 2022.07723	Ontwerpbegroting Baanbrekers 2023 en meerjarenbegroting 2024-2026
MyCorsadoc.nr. 2022.01821	Raadsinformatiebrief Zienswijze actualisatie begroting 2022 Baanbrekers

Besluit

De raad van de gemeente Loon op Zand;

gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 12 april 2022, nummer. **2022.08415**.

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de jaarstukken 2021 van Baanbrekers
2. De volgende zienswijze in te dienen op de ontwerpbegroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024-2026 van Baanbrekers:
   a. Bij volgende begrotingen verwachten wij dat Baanbrekers beziet hoe schommelingen in de eigen begroting kunnen worden opgevangen. Zo zal bij een verdere daling van de BUIG-middelen Baanbrekers hierop moeten anticiperen. Dit kan onder andere door te bezien hoe de daling binnen de eigen begroting kan worden opgevangen.
      Daarnaast verwachten wij dat Baanbrekers, net als wij dat als gemeente zelf continue doen, kritisch kijkt waar bezuinigd kan worden en dit in het DB en AB terugkoppelt.
   b. We zagen al dat grondstoffen steeds duurder worden en de stijgende energiekosten versterken deze verhoging. Hierdoor neemt de druk op de investeringsbegroting van de nieuwbouw Baanbrekers fors toe.
      Wij vragen daarom aan Baanbrekers om naast de risico's van de stijgende grondstof- en energieprijzen, ook de risico's van de Oekraïne-crisis mee te nemen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' en in de terugkerende risicomatrix van het DB en AB.
   c. De begroting en bedragen van Baanbrekers hebben een grote invloed op onze gemeentelijke begroting, dus moeten wij als raad hier inbreng op kunnen geven. Wij verwachten van Baanbrekers dat zij in het vervolg bij de planning rekening houdt met de data van de besluitvormende raadsvergaderingen van de verschillende gemeenten en hiervoor afstemming zoekt met de griffies. Op die manier is er voldoende tijd een zienswijze in te brengen.
3. De financiële consequentie te verwerken in de Berap I 2022 en de meerjarenbegroting 2023 en verder.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Loon op Zand van 2 juni 2022.

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,